PROCHILD
PROTECTION AND SUPPORT OF ABUSED CHILDREN THROUGH MULTIDISCIPLINARY INTERVENTION

Co-funded by the Rights, Equality and Citizenship Programme (REC) Programme of the European Union

UUTISKIRJE

TACKLING VIOLENCE AGAINST CHILDREN

810109 - PROCHILD -REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

N.2 - JUNE 2020

TÄSSÄ NUMEROSSA

- *Prochild -hanke*
- *Hankkeen kuulumisia*
- *Suomi – Väkivallaton lapsuus – toimenpidesuunnitelma valmiina ehkäisemään väkivaltaa*
- *Saksa – Pohdintoja sosiaali- ja terveys-, koulutus- ja lainvalvontasektorilta*
- *Italia – Keskustelun avaaminen ja monialaisen yhteistyön luominen*
- *Kreikka-Toimintamallien kehittäminen lasten kanssa työskenteleville ammattilaisille*
- *Iso-Britannia –Esteiden ja palveluiden hajanaisuuden tunnistaminen ja suositukset lastensuojeluun*
- *Ranska – Monialaisen, siirrettävän mallin kehittäminen yhteistyössä ammattilaisten ja palveluiden käyttäjien kanssa*

PROCHILD -HANKE

PROCHILD -hanke pyrkii rakentamaan monialaisen, yhtenäisen yhteistyömallin kaikille lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisen parissa toimiville ammattilaisille. Hanke pyrkii ratkaisemaan väkivallan havaitsemiseen ja palveluiden hajanaisuuteen liittyviä ongelmia ja rakentamaan yhteistyömallia, joka perustuu ammattilaisten osaamiseen ja lapsen etuun.

TAUSTA

Lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa esiintyy kaikissa yhteiskuntaluokissa, ja se on hyvin moninainen ilmiö riippuen esimerkiksi uhrin iästä, väkivallan muodosta ja vakavuudesta, tapahtumapaikasta sekä uhrin ja rikoksentekijän suhteesta toisiinsa. Lapseen kohdistuvaa väkivaltaa voi olla hankala tunnistaa ja havaita, koska sitä vähätellään tai se tapahtuu muiden katseilta piilossa. Lapsiin kohdistuva väkivalta on usein luonteeltaan toistuvaa, ja uhrien pääsy suojelun, kuntouttavan, sosiaalisen ja psykoemotionaalisen tuen piiriin usein viivästyy.

Väkivallan lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin terveysvaikutuksista on saatu näyttöä ja tutkimustulokset osoittavat, että varhainen, yhtenäinen ja asiantunteva hoito on tarpeen väkivallan fyysisten ja psyykkisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi.

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteet ovat:

- Lasten perusoikeuksien suojeleminen
- Lapsiin kohdistuvien väkivaltatapausten varhaisen tunnistamisen ja ilmoittamisen kehittäminen;
- Monialaisen lapsiuhrien suojelu- ja hoitomallin käyttöönotto
- Sosiaali- ja terveyspalveluille, oppilaitoksille, poliisille ja oikeusviranomaisille suunnattujen yhtenäisten toimintakäytäntöjen kehittäminen
- Ammattilaisten väkivallan varhaiseen tunnistamiseen liittyvän osaamisen kehittäminen
- Käyttökelpoisten tapojen etsiminen väkivallan uhrien ja heidän perheenjäsentensä ottamiseksi mukaan suojelevien ja tukevien palveluiden arviointi- ja kehittämisprosesseihin.

HANKKEEN TULOKSET

Hankkeen odotetut tulokset ovat:

- Verkko-oppimisalusta eri alojen ammattilaisille ja opiskelijoille, jossa on saatavilla harjoitustehtäviä,
- Perheiden, lasten ja nuorten, koulujen henkilöstön, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön, poliisin ja oikeusviranomaisten tietoisuuden lisääminen lapsiin kohdistuvan väkivallan ilmiöstä ja siitä, miten tällaisissa tilanteissa voi antaa tai saada tukea,
- Sellaisten paikallisten ja kansallisten käytäntöjen toteuttaminen, joilla edistetään lapsiin kohdistuvan väkivallan varhaiseen havaitsemiseen, siitä ilmoittamiseen ja lapsiuhrien suojeluun liittyvän yhtenäisen toimintamallin käyttöönottoa,
- Keskustelun käynnistäminen lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan liittyvien tietojen analysoimiseen ja toimintakäytäntöjen luomiseen tähtäävän epidemiologisen rekisterin perustamiseksi Italiaan.

HANKKEEN UUTISIA

Joulukuussa 2019 PROCHILD-kumppanit tapasivat Ateenassa keskustellakseen hankkeen etenemisestä. Ensimmäisen päivän alussa ICH toivotti kumppanit tervetulleiksi tapaamiseen ja esitteli työtään ja tähänastista edistystä. Seuraavaksi UNIBO esitteli työpaketin (WP4) keskittyen sen aikatauluun, toimiin ja niiden tuotoksiin. Päivä jatkui työpaketin kaksi (WP2) merkeissä, ja IARS esitteli edistymistä, alustavia aikatauluja ja tulevia toimenpiteitä. Osallistujat keskustelivat viestintään, tiedon levittämiseen ja kestävyyteen liittyvistä suunnitelmista. Ateenan tapaaminen päätettiin siirtymällä kohti työpakettia viisi (WP5), jossa keskitytään kehittämään koulutusmateriaalia lastensuojelutyöhön osallistuville ammattilaisille.

Neljännen työpaketin sisältämillä toimenpiteillä on onnistuttu edistämään hankkeen tavoitteita. Näitä toimenpiteitä hyödynnetään tulevaisuudessa WP5:n kehittämistyössä, jolloin WP4:ssä eritellyt sisällöt muunnetaan asiantuntijoille suunnatuiksi koulutustoimenpiteiksi.

WP4:n puitteissa hankekumppanit toteuttivat tutkimuksia arvioidakseen sellaisten lastensuojelupalvelujen laatua, joita lapset ja vanhemmat kohtaavat, kun epäilys kaltoinkohtelusta tai väkivallasta vahvistuu. Tavoitteena oli ymmärtää paremmin palvelujen integrointiprosessin ja yhteistyön vahvuuksia ja pullonkauloja. Lisäksi kumppanit arvioivat kussakin maassa käytössä olevia tiedotusmateriaaleja, jotka on kohdistettu alaikäisille, perheille sekä suurelle yleisölle. Arvioinneissa tarkasteltiin materiaalien tehokkuutta, kun tarkoituksena on ennaltaehkäistä kaltoinkohtelua ja puuttua siihen ripeästi.

Kumppanit myös järjestivät asiantuntijakeskusteluja ja työryhmiä, joissa luotiin keskustelua terveydenhuollon, sosiaalialan, koulupalvelujen, poliisin, oikeusviranomaisten sekä kolmannen sektorin organisaatioiden kesken. Näissä keskusteluissa laadittiin suosituksia yhteistyön kehittämiseksi eri palvelujen välillä, ja suositusten pohjalta kehitetään sarja lastensuojelupalvelujen työn tukemiseen tähtääviä toimenpiteitä. Koko raportti muokattavaa monialaista interventiomallia koskevista suosituksista on luettavissa (vain englanniksi) osoitteessa: **https://www.prochildproject.org/wp-content/uploads/2020/05/D4.4-Recom-mendations-for-a-transferable-in-terdisciplinary-model-of-interven-tion_final.pdf**

SUOMI

VÄKIVALLATON LAPSUUS - TOIMENPIDESUUNNITELMA LAPSIIN KOHDISTUVAN VÄKIVALLAN EHKÄISYSTÄ

Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelma julkaistiin Suomessa marraskuussa 2019. Toimenpidesuunnitelma käsittelee fyysisen, henkisen, seksuaalisen ja verkossa tapahtuvan väkivallan ehkäisemistä eri tilanteissa. Suunnitelma sisältää 93 toimenpidettä, joilla pyritään ehkäisemään lapsiin kohdistuvaa välivaltaa ja suojelemaan uhriksi joutuneita lapsia. Toimenpiteet pannaan täytäntöön kansallisesti vuosina 2020–2025. Toimintasuunnitelma sisältää 600 sivua, ja se on tarkoitettu myös käsikirjaksi sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, poliisille, sivistystoimelle, oikeuslaitokselle sekä kansalaisjärjestöille.

Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelma perustuu tutkimusnäyttöön ja ammattilaisten tarpeisiin. Se sisältää lapsiin kohdistuvan väkivallan torjumiseen ja vähentämiseen soveltuvia tarkistuslistoja ja käytännön menetelmiä. Kaiken pohjalla on se tosiasia, että

väkivallan uhriksi joutuneet lapset tarvitsevat paremmin koordinoitua apua ja tukea oikeaan aikaan.

Toimenpidesuunnitelma sisältää muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Kehitetään keinoja tunnistaa vanhempien omat haitalliset lapsuuden ajan kokemukset (Adverse Childhood Experieces, ACE) ja ehkäistä lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa.
- Varmistetaan, että väkivallan, kaltoinkohtelun tai kiusaamisen kokemuksiin puututaan aina kouluterveydenhuollossa.
- Jaetaan lapsille ja nuorille tietoa siitä, mihin he voivat ilmoittaa seksuaalisesta häirinnästä, seksuaalisen tekoon houkuttelusta (grooming) tai muusta hyväksikäytöstä, ja mistä he voivat saada apua.
- Tarjotaan ammattilaisille lisää lapsiin kohdistuvaan seksuaaliväkivaltaan liittyvää koulutusta.

Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelman laatimiseen osallistui noin 80 eri alojen ammattilaista. Myös toimenpidesuunnitelman toimeenpano edellyttää monialaista yhteistyötä. PROHILD-hanke tuki toimenpidesuunnitelman kehitystyötä laatimalla raportteja hyvistä käytännöistä ja ammattilaisten koulutustarpeista WP3:ssa sekä järjestämällä asiantuntijakeskusteluja WP4:ssä. PROCHILD tukee myös toimintasuunnitelman toimeenpanoa tarjoamalla ammattilaisille koulutusta WP5:ssä.

Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelma on luettavissa verkossa (vain suomeksi, mukana englanninkielinen tiivistelmä):
http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161899/STM_2019_27_J.pdf?sequence=4&isAllowed=y

SAKSA

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN, LAINVALVONNAN JA KOULUTUSSEKTORIN POHDINTOJA

KatHO NRW järjesti marraskuun 2019 ja tammikuun 2020 välisenä aikana useita ryhmätapaamisia, joihin osallistui asiantuntijoita eri aloilta. Keskustelujen tavoitteena oli antaa lastensuojelun ammattilaisille mahdollisuus vaihtaa kokemuksia ja kehittää heidän kanssaan lastensuojelun yhteistyön parantamista koskevia käytäntöjä. Keskusteluissa on saatu tuotua yhteen terveydenhuollon, lainvalvonnan, koulutussektorin ja sosiaalityön ammattilaisia. Joillakin osallistujilla oli ammattinsa puolesta laajaa tietoa ja kokemusta lastensuojelusta, kun taas toiset toivat esiin aihetta koskevan epävarmuutensa, vaikka he ovat työskennelleet ammatissaan jo vuosia.

Näin ollen tapaamiset auttoivat tunnistamaan ja analysoimaan ongelmia, jotka tällä hetkellä vaikeuttavat eri palvelujen integrointia ja niiden välistä yhteistyötä. Mainittuja esteitä olivat lastensuojelukäytäntöjen puute lasten parissa toimivissa laitoksissa, puutteellinen viestintä ja tiedon jakaminen eri virastojen välillä, terveydenhuolto- ja koulutusalan ammattilaisten rajoitetut lastensuojelumenetelmiin liittyvät jatkokoulutus- ja korkeakoulutusmahdollisuudet, sekä rinnakkaiset palveluverkostot.

Ryhmäkeskustelut eivät ainoastaan kartuttaneet tietoa edellä mainituista esteistä, vaan ne myös tarjosivat oivalluksia vaikeuksien ennaltaehkäisystä tulevaisuudessa:

■ Koulutus- ja terveydenhuoltoalan ammattilaisille helpompi pääsy lastensuojeluaiheisiin liittyvään koulutukseen
Vaikka tarjolla on paljon työpajoja, verkkokursseja, ammattilaisten neuvontapalveluja ja toimintamalleja, monet osallistujat, jotka eivät ole mukana esimerkiksi lastensuojelutyöryhmissä, eivät tienneet niistä. Näitä usein monimutkaisia ja kalliisti kehitettyjä materiaaleja ja hankkeita ei mainosteta hyvin, eivätkä ammattilaiset näin ollen ole tietoisia niiden olemassaolosta. Lisäksi koulutukset ja työpajat vievät aikaa, ja osallistujat ilmoittivat, että heidän työmääränsä estää säännöllisen osallistumisen.

■ Moniammatillisten verkostojen ja yhteisten toimintamallien luominen
Eri tahojen välinen yhteistyö ja viestintä tapahtuu usein yksilöiden välillä, eikä taustalla ole laajempaa virallista organisointia. Käytäntö vaikeuttaa yhteistyötä, kun yksittäiset tapausta käsittelevät ammattilaiset vaihtuvat. Niinpä verkostojen ja toimintamallien olisi oltava yksilöistä riippumattomia.

■ Etulinjan työntekijöiden laadukkaampi tuki ja valvonta
Ryhmäkeskusteluihin osallistuneet ammattilaiset kertoivat olevansa epävarmoja päätöksistään tapauksissa, joissa epäillään lapseen kohdistuvan väkivaltaa. Heidän virastonsa/laitoksensa eivät useinkaan suorita säännöllistä valvontaa, ja vaikka sitä olisi saatavilla, kaikki ammattilaiset eivät välttämättä tiedä asiasta. Esimerkiksi olemassa olevista anonyymia tukea ammattilaisille tarjoavista palveluista ei tiedetä yleisesti, joten niitä käytetään harvoin. Kaikille ammattilaisille pitäisi olla helposti saatavilla tukea ja valvontaa riippumatta heidän virastostaan tai ammatistaan

■ Rakennetaan yhteisymmärrystä lisäämällä tietoisuutta kunkin ammattilaisen roolista ja panoksesta
Keskinäinen ymmärrys kunkin viraston roolista ja vastuista on ratkaisevan tärkeää, jotta yhteistyö

eri ammattilaisten välillä voi toimia. Näin voidaan vähentää mahdollisia väärinkäsityksiä ja ennakkoluuloja, jotka saattavat vaikeuttaa virastojen välistä viestintää ja tiedonvaihtoa.

Yksittäisten toimintamallien järjestelmällinen arviointi
On tarpeen arvioida järjestelmällisesti olemassa olevia toimintamalleja, jotka ovat yksittäisten toimielinten laatimia ja käyttämiä. Siten voidaan poimia esiin ja arvioida hyviä käytäntöjä ja yhdistää ne sitten yhteiseksi toimintamalliksi, jonka tavoitteena on tehokkain mahdollinen lastensuojeluprosessi.

Työryhmien tapaamiset tarjosivat erilaisia näkökulmia onnistuneen lastensuojelun esteisiin. Vaikka tärkeitä muutoksia tarvitaan vielä paljon, moni asia on parantunut viime vuosina. Yhä useammat instituutiot, kuten sairaalat ja koulut, ovat tietoisia lasten kaltoinkohtelun seurauksista ja ottavat aiheen vakavammin kuin vielä muutama vuosi sitten. PROCHILD-keskusteluryhmien osallistujat kokivat, että mahdollisuus tavata muita ammattilaisia oli tärkeä askel oikeaan suuntaan.

ITALIA

KESKUSTELUN AVAAMINEN JA MONIALAISEN VERKOSTON LUOMINEN ITALIASSA

Ammattilaisten välisen verkostoitumisen ja integroitumisen edistämiseksi Bolognan yliopisto on järjestänyt kolme tapaamista useiden alueensa ammattilaisten kanssa. Mukana on ollut poliisin, oikeustoimen, sosiaali- ja terveysalan, koulutoimen ja kolmannen sektorin edustajia. Viimeisin tapahtuma järjestettiin AOPI-verkoston (Italian lastensairaaloiden järjestö) puitteissa. Verkostossa toimii erityisesti sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia (lääketieteellinen ja muu kuin lääketieteellinen henkilöstö) useasta Italian sairaaloiden erikoisyksiköstä, ja työ keskittyy väkivalta- ja kaltoinkohtelutapauksiin.
Näissä tapaamisissa analysoimme paikallisia ja erityisiä ongelmia, jotka haittaavat tehokasta yhteistyötä eri toimijoiden välillä, ja laadittiin suosituksia lastensuojelujärjestelmien parantamiseksi alhaalta ylöspäin.

Keskustelujen tärkeimmät tulokset:

Standardisoidaan ja vakiinnutetaan lastensuojelupalvelujen välinen yhteistyö todetuissa ja epäillyissä kaltoinkohtelu-/väkivaltatapauksissa, jotta voidaan taata asiaa käsittelevien ammattilaisten päätöksentekoprosessin johdonmukaisuus.

- Lisätään ammattilaisten tietoisuutta ja taitoja sisällyttämällä alaikäisiin kohdistuvan kaltoinkohtelun/väkivallan käsittely koulutukseen erityisesti yliopistoissa.
- Syvennetään paikallisten terveysalan työntekijöiden ja sairaaloiden tietämystä lasten kaltoinkohtelusta tarjoamalla aiheeseen liittyviä suosituksia, jotta kyseiset tahot voisivat toimia ”valvojina” epäselvissä tilanteissa.
- Luodaan AOPI-ryhmälle digitaalinen tietovarasto menettelytapojen, hyvien käytäntöjen ja työvälineiden keräämistä ja jakamista varten.

- Määritellään yhteinen arkisto, jotta voidaan aloittaa AOPI-ryhmän sairaaloissa tavattavien kaltoinkohtelu-/pahoinpitelytapausten laskenta
(Italian epidemiologinen rekisteri).
- Kiinnitetään erityistä huomiota tapauksiin, joissa hätätilanne koskee sekä äitiä että alaikäistä ja molemmat tarvitsevat tukea ja valmiin paikan sijoituksesta vastaavissa rakenteissa.
- Pyritään torjumaan todisteiden piilottamisen riski suljetuissa kuulusteluissa ja edistämään yhteistyötä poliisivoimien kanssa.
- Arvioidaan asianmukaisesti ammattilaisten roolia tutkintaprosessissa. He esittävät oikeusviranomaiselle "virallisen raportin", jossa ammattihenkilö toteaa, että kaltoinkohtelusta on "riittävä epäilys". Luonnollisesti terveydenhuollon, sosiaalihuollon, koulun ja muiden ammattilaisten tehtävänä ei ole varmistaa rikoksen tapahtumista, vaan tilanteen arviointi on oikeusviranomaisen työtä. Määritellään "hyväksytyt käyttäjäprofiilit"
- alaikäisiä koskevien arkaluontoisten tietojen käyttöä varten. Tämä edellyttää tietoturvallista tiedonhallintajärjestelmää, jossa tiedon liikkumista säännellään ja määritellään jokainen palvelurakenne, jossa ammattilaiset voivat tietoa jakaa.
- Otetaan koulutoimi pysyvästi mukaan työryhmään, koska aihe käsittelee päivittäistä johtamista enemmän kuin koskaan.
- Järjestetään talvikoulu PROCHILD-hankkeen puitteissa yhdessä PROCHILD-kumppaniorganisaatioiden ja AOPI-verkoston kanssa.

Bolognan yliopiston järjestämien asiantuntijakeskusteluiden ja ryhmätapaamisten osallistujat olivat innoissaan mahdollisuudesta käydä keskusteluja monialaisen verkoston kesken, ja he ilmaisivat halukkuutta jatkaa tapaamisia ja luoda ”pysyvä työryhmä”. Koska tapaamisiin osallistui loistava määrä päteviä ammattilaisia, päätettiin asiantuntijatapaamisia jatkaa, jotta voidaan luoda jatkuvuutta kaltoinkohtelu- ja väkivaltatapausten monialaiselle käsittelylle.

KREIKKA

TOIMINTAMALLIEN KEHITTÄMINEN KALTOINKOHDELTUJEN LASTEN AVUSTAMISEEN JA TUKEMISEEN OSALLISTUVILLE TOIMIJOILLE

Lasten terveyden laitos (Institute of Child Health) isännöi neljää asiantuntijakeskustelua ja kolmea työryhmätapaamista määritelläkseen yhteisen toimintamallin kaikille lastensuojeluasioissa mukana oleville sosiaali-, terveys-, koulutus-, oikeus- ja poliisitoimen ammattilaisille.

Paikalle kutsutut ja päässeet ammattilaiset edustivat seuraavia tahoja:

- Terveydenhuollon palvelut (lastenlääkäri, sairaanhoitaja ja sosiaalityöntekijä lastensairaalasta

Ateenasta)

- Mielenterveyspalvelut (lastenpsykiatreja lasten ja nuorten mielenterveyteen keskittyvistä keskuksista)
- Sosiaalihuollon palvelut (sosiaalityöntekijöitä Attikan alueen kunnista)
- Koulutuspalvelut (koulutusalan hankekoordinaattoreita)
- Pakolaisten ja ilman huoltajaa saapuvien alaikäisten parissa toimivien kansalaisjärjestöjen edustajia
- Sosiaalityöntekijä "The Smile of the Child" - kansalaisjärjestöstä, poliisi,
- Oikeusviranomaiset.

Erityinen kunnia oli korkeimman oikeuden lakimiehen ja lapsiasiavaltuutetun läsnäolo useimmissa kokouksissa. Hankesuunnitelman suosituksista poiketen oli järjestettävä neljä asiantuntijakeskustelua: koska Kreikassa ei ole lastensuojelutapausten hoitamista koskevaa ohjeistusta millään asianomaisella alalla, meidän oli aloitettava nollasta. Ainoa olemassa oleva toimintaohje liittyy siihen, miten kukin ammattilainen voi tunnistaa ja tutkia lapsen hyväksikäyttö- tai laiminlyöntitapauksia. Prosessia ei kuitenkaan ole määritelty pidemmälle: ei ole ohjeistusta siitä, mikä palvelu ottaa tapauksen hoitaakseen, missä vaiheessa prosessia kyseisen tahon olisi syytä liittyä tapauksen käsittelyyn, tai mitä tietoja voidaan jakaa ja kenen kanssa.

Koska olimme järjestäneet kaksi asiantuntijakeskustelua jo ennen työryhmätapaamisia, oli selvää, että lastensuojeluun osallistuvat ammattilaiset kokevat olevansa eristyksissä muiden alojen ammattilaisista. Koska Kreikan eri toimialojen välillä ei ole riittävää yhteistyötä, eikä eri aloilla ole riittävää tietämystä muiden ammattilaisten rooleista tai siitä, miten muut alat käsittelevät lastensuojeluasioita, useimmat ammattilaiset keskittyvät omiin ongelmiinsa ja aliarvioivat mahdollisuutensa tehdä menestyksekkäästi yhteistyötä toistensa kanssa. Kuitenkin jo ensimmäisessä asiantuntijakeskustelussa jotkut osallistujat mainitsivat, miten hyödyllistä oli tavata muiden alojen sidosryhmiä ja alkaa ymmärtää toisten ammattilaisten lastensuojeluun liittyviä näkemyksiä ja vaikeuksia. Näiden toteamusten pohjalta päätettiin, että olisi hyödyllisempää järjestää kaksi työryhmää, joissa ammattilaiset jaettaisiin ensin hankkeessa kuvatulla tavalla (yksi ryhmä terveydenhuolto-, hyvinvointi- ja koulutusalan ammattilaisille ja toinen oikeus- ja poliisipalvelujen ammattilaisille), minkä jälkeen molemmat ryhmät yhdistettäisiin yhdeksi ryhmäksi, johon kuuluisivat niin poliisialan, oikeustoimen, terveydenhuollon, hyvinvoinnin kuin koulutuspalvelujenkin edustajat. Malli osoittautuikin erittäin hyödylliseksi sekä hankkeen tavoitteiden suhteen että myös laajemmin.

Kolmeen asiantuntijakeskusteluun ja kolmeen työryhmätapaamiseen osallistuneiden ammattilaisten tekemien ehdotusten ja huomautusten pohjalta ICH-ryhmä laati ensimmäisen luonnoksen palveluyhteistyömallista, jota asiantuntijakeskustelujen osallistujat saivat sitten arvioida ja jota käsiteltiin neljännessä ja viimeisessä asiantuntijakeskustelussa. ICH-ryhmä muokkasi toimintamallia viimeisessä asiantuntijakeskustelussa saatujen kommenttien perusteella, ja mallin toinen versio on vastikään lähetetty kaikille osallistujille sähköpostitse lopullista hyväksyntää varten.

ISO-BRITANNIA PALVELUJEN HAJAUTTAMISEN ESTEIDEN TUNNISTAMINEN JA SUOSITUKSIA ISO-BRITANNIAN LASTENSUOJELUVIRANOMAISILTA

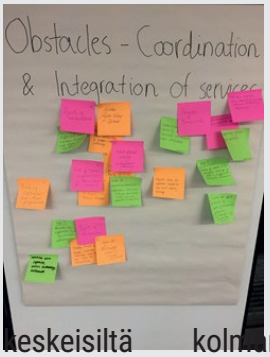

Tammikuun 2020 aikana IARS järjesti asiantuntijakeskustelun ja kaksi työryhmätapaamista sekä yhden keskustelutilaisuuden verkossa. Näiden tilaisuuksien tarkoituksena oli saada palautetta sosiaali- ja terveysalan, koulutustoimen, poliisin ja oikeustoimen viranomaisilta ja toimijoilta sekä keskeisiltä kolmannen sektorin edustajilta. Asiantuntijakeskustelut tarjosivat kaikille osallistujille mahdollisuuden osallistua määrittelemään yhteisiä toimintamalleja palvelujen välistä yhteistyötä varten. Työryhmien päätavoitteena oli tunnistaa ja analysoida ongelmia, jotka tällä hetkellä vaikeuttavat palvelujen välistä integraatiota ja yhteistyötä, ja antaa suosituksia toimintamalleiksi, jotka voidaan jatkossa toteuttaa osana siirrettävää monialaista interventiomallia.

Kaiken kaikkiaan IARS onnistui saamaan mukaan osallistujia, jotka edustivat monipuolista toimialaverkostoa. Näihin kuului terveydenhuollon ammattilaisia, poliisin ja viranomaispalvelujen edustajia, sosiaalityöntekijöitä sekä koulutusalan ja kolmannen sektorin asiantuntijoita. Osalla näistä ammattilaisista oli laajaa kokemusta lastensuojelutiimin johtamisesta, kattavasti tietoa palveluiden hajauttamisen nykytilanteesta ja erilaisista aiemmin toimineista integrointimalleista, sekä suosituksia palvelujen tehokkuuden ja niiden välisten suhteiden parantamiseksi.

Tärkeimpiä työryhmissä tunnistettuja esteitä olivat järjestöjen välisen viestinnän ja tiedonjaon puutteellisuus, lastensuojeluun ja ehkäisytoimiin suunnattujen varojen ja resurssien vähentäminen, etulinjan ammattilaisten ja virastojen alhainen toimintakapasiteetti, terveydenhuoltopalvelujen ja vapaaehtoissektorin jättäminen tärkeiden useiden virastojen välisten kokousten ulkopuolelle, korkealaatuisen koulutuksen puuttuminen erityisesti järjestöjen välisen yhteistyön suhteen, ja lopuksi se, että ammattilaisille ei ole tarjolla tiloja ja mahdollisuuksia keskustella esteistä, ratkaisuista ja koordinoinnista.

Keskustelujen pohjalta tehtiin esimerkiksi seuraavat suositukset näiden esteiden torjumiseksi ja interventiomallin luomiseksi:

- Tietojen jakamisen yksinkertaistaminen ja keskittäminen palveluiden välillä, mahdollisesti yhteisessä järjestelmämallissa
- Etulinjan työntekijöiden laadukkaampi tuki ja valvonta
- Enemmän rahoitusta ja resursseja valtiolta
- Koulutuksen ja henkilökohtaisten koulutusmahdollisuuksien parempi saatavuus, keskittyen erityisesti monialaiseen yhteistyöhön
- Annetaan lastensuojelun ammattilaisten johtaa lastensuojelun strategioita
- Nimetään yhteinen tukikeskus useille eri virastoille
- Palautetaan painopiste lastensuojelun ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin
- Hallinnon laadun parantaminen virastojen välisen yhteistyön esteiden vähentämiseksi
- Lisätään tietoisuutta kunkin viraston roolista ja panoksesta, jotta voidaan luoda virastojen välille ymmärrystä ja keskinäistä luottamusta
- Otetaan terveys- ja vapaaehtoispalvelut mukaan keskeisiin eri virastojen välisiin kokouksiin.

Mielestämme asiantuntijakeskustelut ja työryhmät olivat onnistuneita ja tarjosivat palautetta ja tietoa ammattilaisilta yli kaikkien odotustemme. Tarkempi selvitys tuloksista julkaistaan PROCHILD-hankkeen verkkosivuilla. Havaintojemme perusteella on selvää, että palvelujen välisen yhteistyön ja integraation tukemiseksi voidaan tehdä huomattavasti parannuksia. Toivomme, että ammattilaisten suositukset otetaan huomioon tulevissa interventiomalleissa.

RANSKA

SIIRRETTÄVÄN MONIALAISEN INTERVENTIOMALLIN KEHITTÄMINEN LASTENSUOJELUAMMATTILAISTEN JA PALVELUN KÄYTTÄJIEN KANSSA

Vuoden 2019 toisella puoliskolla kaikki PROCHILD-hankekumppanit työstivät neljättä työpakettia, jonka tavoitteena oli kaltoinkohdeltujen lasten auttamiseen ja suojeluun osallistuvien toimijoiden keskinäisten toimintamallien kehittäminen siirrettävän monialaisen interventiomallin mukaisesti.

Työpaketin tavoitteiden saavuttamiseksi LVDE-ryhmä keskittyi kehittämään siirrettävää monialaista interventiomallia kaikkien lastensuojeluun osallistuvien toimijoiden sekä lapsiin kohdistuvan väkivallan uhrien kanssa.

Syys-lokakuulle 2019 ehdotettiin asiantuntijakeskusteluja ja työryhmätapaamisia oikeustoimen, lainvalvontaviranomaisten, sosiaali- ja terveysalan sekä koulutus- ja hoitopalvelujen ammattilaisten kesken. Tavoitteena oli tunnistaa riittämättömään lastensuojeluun johtavat esteet. Lisäksi pyrittiin laatimaan ja esittämään sopivia suosituksia lasten hyväksikäyttöä koskevien tapausten käsittelyn parantamiseksi.

Ensimmäisessä 17.9.2019 (aamulla) järjestetyssä asiantuntijakeskustelussa päädyttiin suositukseen, jonka mukaan olisi määriteltävä institutionaalinen malli ammattilaisten kohtaamien erilaisten olosuhteiden hallinnan yksilöllistämiseksi. Lisäksi malli tulisi systematisoida siten, että se kattaa kaikki ammattilaiset – myös ne, jotka eivät ole erityisen kiinnostuneita lastensuojelusta tai jotka eivät käsittele lastensuojelutapauksia välttääkseen vaikeita tilanteita.

Toisessa asiantuntijakeskustelussa (joka järjestettiin 17.9.2019 iltapäivällä) ammattilaiset saivat työstää kuvitteellista mutta tositapahtumiin perustuvaa tapausta ja huomata, että hätätilanne jää helposti havaitsematta. Käytännön tapauksen aiheuttamien ongelmien pohdinnasta syntyi useita suosituksia. Suositukset mukautettiin lapsen elämän jokaiseen vaiheeseen äidin raskausajasta aina lapsen syntymään ja vanhemmuuden tukemiseen, ja niiden tavoitteena oli tarjota perheelle ja lapsen kehitykselle systemaattista tukea. Kaiken perustana on ammattilaisten mahdollisuus työskennellä todella monialaisen mallin pohjalta vaarallisten tilanteiden havaitsemiseksi ja hallitsemiseksi (esimerkiksi hälytysjärjestelmien ja tiedon jakamisen kautta).

Näissä asiantuntijakeskusteluissa toteutetut perusteelliset pohdinnat auttoivat myös määrittelemään linjaukset neljälle työryhmälle (järjestetty 1. ja 14.10.2019), joihin osallistuivat edellä mainittujen tahojen ammattilaiset.

Ryhmien työlinjaukset olivat seuraavat:

1 - Eri ammattilaisten välinen tiedonjako aina raskausajasta sosiaalihuoltoon sekä hälytysten tekemiseen
2 - Ennaltaehkäisy ja ammattilaisten ja vanhempien koulutus
3 - Sijoituksen päättymiseen liittyvät toimenpiteet.

(Työryhmät 1.10.2019)

(Työryhmät 14.10.2019)

Työryhmissä nousi esiin useita suosituksia. Yhteenvetona voidaan todeta, että kaikki lasten kaltoinkohteluun liittyvät riskit on ennakoitava mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. On nimittäin osoitettu, että mitä nopeammin tukea myönnetään, sitä paremmat tulokset saadaan, kun tavoitteena on ehkäistä lasten kaltoinkohtelua vanhemmuutta tukemalla ja/tai alaikäisistä huolehtimalla.

WP4 antoi myös PROCHILD-hankekumppaneille mahdollisuuden haastatella henkilöitä, jotka ovat olleet suoraan osallisina kaltoinkohdeltujen alaikäisten hoidossa. Vanhemmat ja entiset lapsiuhrit pystyivät kuvailemaan kokemuksiaan alaikäisten kanssa työskentelevien toimijoiden (lääkärit, sosiaalityöntekijät, poliisi/santarmi, asianajajat tai opettajat) heille tarjoamasta tuesta.

LVDE-ryhmä päätti haastatella nuoria, jotka olivat entisiä lapsiuhreja, sekä heidän perheitään. Haastatteluihin ei otettu mukaan nuoria lapsia. Haastateltavat jakoivat omia rikosoikeudellista menettelyä edeltäneitä, sen aikaisia ja käsittelyn jälkeisiä kokemuksiaan tapauksista, joihin he osallistuivat oikeudenkäynnin uhrina tai osapuolena. Vaikka osa todistajista koki saaneensa tukea prosessin aikana, haastatteluista kävi ilmi, että uhria tukevia ammattilaisia ei kouluteta riittävästi. Lisäksi on kiistatonta, että tiedon jakaminen mahdollistaisi uhrien paremman hoidon. Niinpä on kehitettävä monialainen interventiomalli.

WP4:n avulla kaikki kumppanit ja siten myös LVDE-ryhmä pystyivät laatimaan epätäydellisen luettelon kunkin maan ammattilaisille ja perheille saatavilla olevista materiaaleista. Ranska ei jää tältä osin jälkeen, sillä se on panostanut lasten kaltoinkohtelun ehkäisyyn tuottamalla aiheesta kirjoja, verkkosivuja (kuten www.jenesuispasavendre.org), koulutusvideoita, yleistä tietoa sekä kohdistettuja esitteitä, joissa kerrotaan kaikille kiinnostuneille "kuinka suojella

kaltoinkohtelun lapsiuhreja”.

Lisäksi kaikki tässä työpaketissa tehty työ on mahdollistanut syvälliset pohdinnat, jotka varmasti vauhdittavat LVDE-ryhmän työtä PROCHILD-hankkeen edistämiseksi ja erityisesti ammattilaisille suunnattujen koulutusten järjestämiseksi.

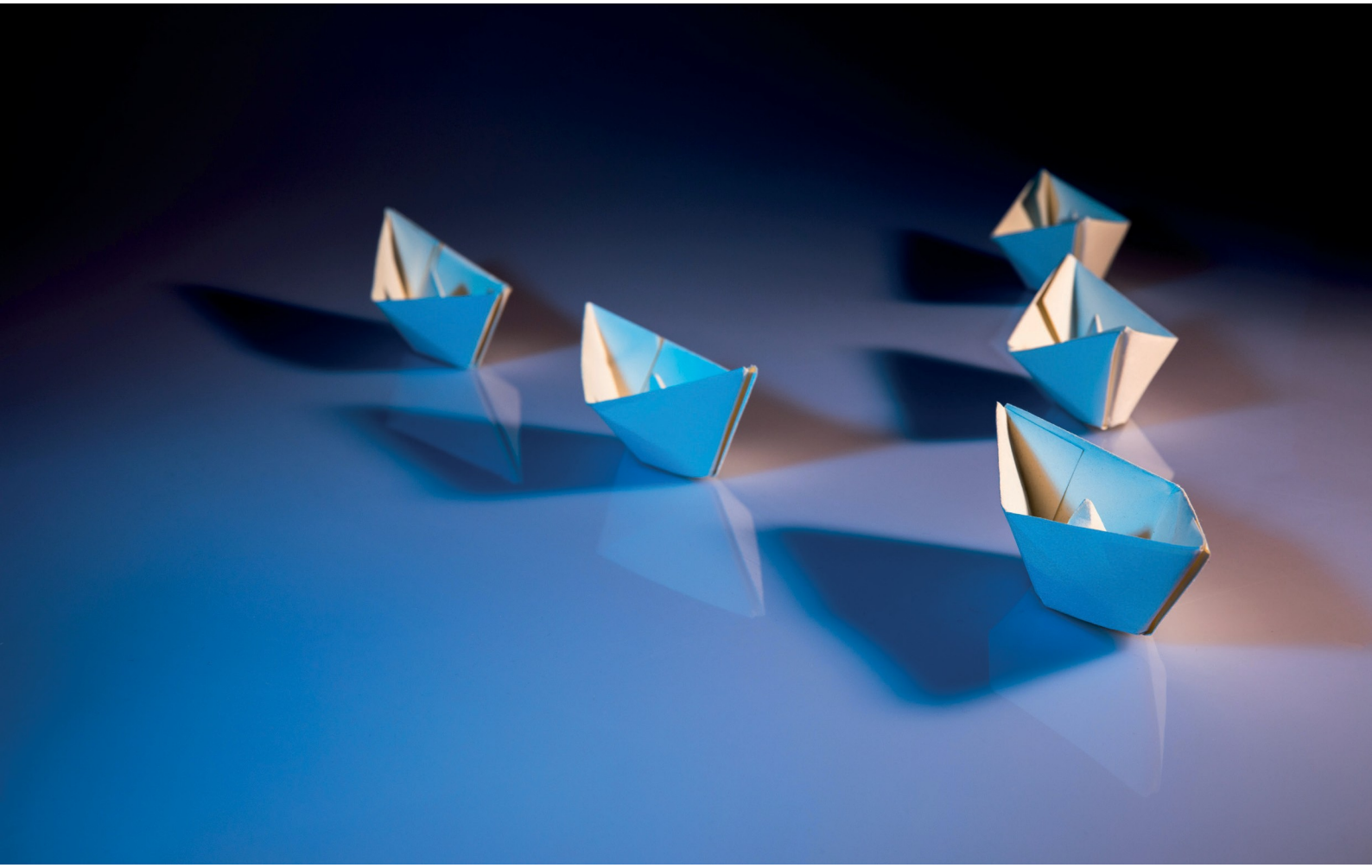

LIITY JA SEURAA MEITÄ

@prochildproject @ProchildProject

Seuraa tunnisteella #PROCHILD_PROJECT

https://www.prochildproject.org/fi/home-fin/

TIETOA LEHDISTÖLLE:
IARS International Institute
CONTACT@IARS.ORG.UK
+44 (0)7833 224442

Tämän tiedotteen sisältö edustaa kirjoittajansa näkemyksiä ja hän vastaa sisällöstä kokonaisuudessaan. Euroopan komissio ei ole vastuussa tiedotteen sisällön mahdollisesta käytöstä.